

НАШЕ

ЖИТТЯ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 26 (618)

Субота, 7 липня 1979 року

Ціна 2 коп.

З ПОВНОЮ ВІДДАЧЕЮ

ДОДАТКОВА ПРОДУКЦІЯ

Успішно справився з виробничим завданням другого кварталу колектив цеху № 2 Чернівецького УВП. Понад план плетільники цеху додатково випустили галантерейних виробів на 4 тисячі карбованців.

Високих трудових показників у соціалістичному змаганні за дострокове виконання завдань десятиріччя

тої п'ятиріччя домоглися мотальниці О. І. Чистосердова, В. В. Цідило, Е. І. Криско, яким присвоєно звання «Відмінник якості», накатники-контролери М. В. Семенюк, М. І. Савіна, плетільники М. М. Варварчук, Л. А. Кравчук та інші.

В. ІЛЬНИЦЬКИЙ.

З ВИСОКОЮ ЯКІСТЮ

Колектив Ялтинської фабрики індивідуального пошиття і ремонту одягу вирішив ознаменувати 110-у річницю з дня народження В. І. Леніна новими трудовими здобутками.

Серед тих, хто бореться завершити завдання десятиріччя до 22 квітня 1980 року і трое членів нашого Товариства. Це вете-

рани праці Ганна Анчиполівська, Раїса Лютій, ударниця комуністичної праці Валентина Лещенко. Працюючи швачками, вони виконують денні виробничі завдання на 130 процентів. Якість виробів, що їх пошивають робітниця, висока.

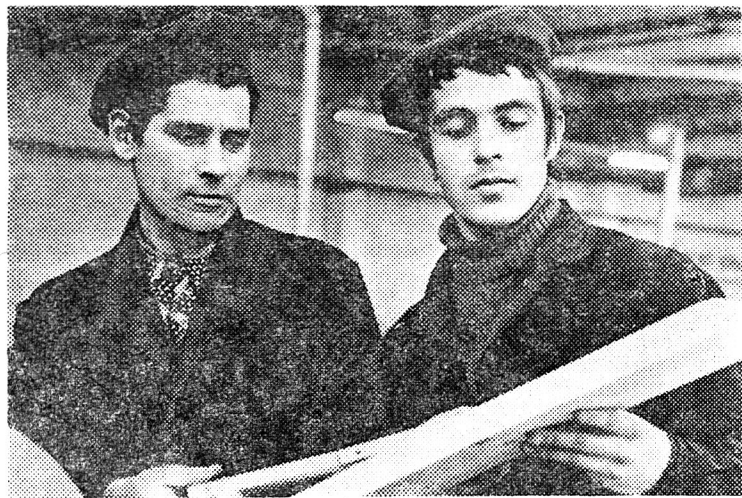
Р. СКОВОРОДНИКОВ.

Ольга Антонівна Миколаєвська (вгорі) працює на Ровенському УВП полірувальницею меблів. Вироби, які виходять з рук передової робітниці, завжди бездоганної якості. За працю і шана. О. А. Миколаєвська нагороджена знаком «Переможець соціалістичного змагання» за 1977 і 1978 роки.

Михайло Петрович Магола вважає, що кожен ветеран праці повинен виховати собі надійну зміну. Будучи правофланговим соціалістичного змагання, він знаходить час і для навчання новачків. Останнім часом він навчив професії столяра молодого робітника Ігоря Петровича Безпалька, який вже став на самостійний трудовий шлях. Під керівництвом вчителя він і далі вдосконалює свою майстерність (фото внизу праворуч).

Фото М. ПОСИПЕНКА.

День республіки

КОЛЕКТИВИ РІЗНІ — ПЛАН ОДИН

ОДЕСА. Відомий своїми виробничими ділами Герой Соціалістичної Праці докер А. А. Барановський удостоєний звання кращого агітатора Іллічівського транспортного вузла. Йому вручено Почесну грамоту міському партії. Разом з ним за успіхи в комуністичному вихованні нагороджені партнери по соціалістичному змаганню — маневровий диспетчер залізничної станції порту В. Г. Курій, слюсар автобазис Г. П. Оцунок, електромеханік поромної переправи СРСР — Болгарія А. В. Чернишевський.

Узагальнення досвіду пропагандистів і агітаторів — один з важливих пунктів єдиного плану соціально-економічного розвитку трьох колективів: портовиків, залізничників, автомобілістів. Він народився вперше в країні з ініціативи комуністів Іллічівська і покликаний забезпечити єдність організаційної, господарської, виховної діяльності, як цього вимагає постанова ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи».

— Ми прагнемо створити такий моральний клімат у колективах, який би згуртував людей, виховував у них почуття високої особистої відповідальності за кінцевий результат спільної праці, забезпечував єдність слова і діла, —

говорить перший секретар Іллічівського міського партії В. О. Задорожнюк. — Цій меті добре служать єдині політичні, спільні партійні збори, культурно — масові заходи. План координує також зусилля колективів у підготовці кадрів, будівництві житла, дитячих закладів, створенні підсобних аграрних господарств.

ЗЕКОНОМИЛИ МІЛЬЙОН

ХАРКІВ. У вахтовому журналі ТЕЦ-3 в графі «Економія» з'явився запис: «Один мільйон». Стільки кубометрів природного газу заощаджено з початку року на теплоелектроцентралі. Його досить, щоб забезпечувати гарячою водою Харків протягом майже тижня.

Тільки за рахунок модернізації турбін вдалося знизити витрати палива на дванадцять процентів. За активною участю раціоналізаторів і винахідників завершено переведення на автоматичний режим подачі газу в топку котлів. Харківські спеціалісти зробили точний розрахунок споживання гарячої води і пари кожним промисловим підприємством, мікрорайоном і на цій основі створили спеціальні перфокарти, за якими електронні диспетчери ТЕЦ розподіляють енергію. Під контроль автоматики взято до тисячі кілометрів комунікаційних мереж. На ТЕЦ-3 тепер найнижче в респуб-

ліці питоме витрачання палива на вироблення одиниці енергії.

Колективи всіх підприємств об'єднання «Харківенерго» вирішили до опалювального сезону заощадити понад чотири мільйони кубометрів газу, десять тисяч тонн вугілля і мазуту.

ПІДЗЕМНИЙ МАРШРУТ ТРУДОВОГО ЛІТА

ДОНЕЦЬК. До підземних кладових «чорного золота» проклали маршрут трудового літа-79 студенти України. Сьогодні чотири тисячі майбутніх спеціалістів гірничих факультетів вузів і технікумів республіки заступили на двомісячну ударну вахту у вугільних вибоях і на спорудженні великих шахт Донбасу, «Довжанської-Капітальної», «Шахтарської-Глибокої», «Ждановської-Капітальної».

Молодим ентузіастам, об'єднаним у загін імені 60-річчя комсомолу України, допоможуть досвідчені наставники — знатні вугледобувники, прохідники, шахтобудівники. На донецькій шахті «Трудовська», наприклад, студенти влилися в прославлений колектив, яким керує двічі Герой Соціалістичної Праці І. І. Стрельченко.

За час трудового семестру студенти республіки піднімуть нагору близько 150 тисяч тонн вугілля і виконають будівельно-монтажних робіт на два з половиною мільйони карбованців.

(РАТАУ).

БУДНІ „ГОЛУБИХ НИВ“

ШИРОКО РОЗГОРНУВШИ СОЦІАЛІСТИЧНЕ ЗМАГАННЯ за успішне виконання завдань 1978 року і гідну зустріч першої річниці нової Конституції СРСР, понад 33 тисячі робітників і рибалок колгоспників, 1300 екіпажів, колективи 170 підприємств і риболовецьких колгоспів достроково, до 7 жовтня, завершили план трьох років п'ятиріччя. Екіпажі 22 рибпромислових суден, колективи 64 бригад, цехів і дільниць, восьми риболовецьких колгоспів рапортували про виконання своїх п'ятирічних планів. Самовідданою працею рибалки і рибообробники виконали план третього року п'ятиріччя на 101,9 процента, по виробництву рибних консервів — 102,9 процента.

ЗА УСПІШНЕ ВИКОНАННЯ народногосподарського плану 1978 року, підвищення ефективності виробництва і якості роботи 12 підприємств галузі і два риболовецьких колгоспи нагороджені перехідними Червоними прапорами ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ — Вентспільський рибоконсервний комбінат, Піонерська база океанічного риболовства Калінінградської області, виробниче об'єднання «Дальморепродукт» Приморського краю та інші.

ВЕЛИКІ ЗАВДАННЯ стоять перед трудівниками «голубої ниви» в четвертому році п'ятиріччя. Їм необхідно збільшити в порівнянні з 1978 роком виробництво харчової рибної продукції на 2,1 процента, рибних консервів — на 10,9 процента.

ІНІЦІАТОРОМ ЗМАГАННЯ в галузі за дострокове виконання плану виступив колектив Корсаківської ордену Трудового Червоного Прапора бази океанічного риболовства Сахалінської області. Він зобов'язався перевищити річне завдання по продуктивності праці на 5 процентів, забезпечивши за рахунок цього 90 процентів збільшення обсягу виробництва, переробити у харчову продукцію не менше 83 процентів вилову, додатково до плану випустити 2300 тонн рибопродуктів.

У ЦЬОГО ПОЧИНУ БАГАТО ПОСЛІДОВНИКІВ. Так, екіпаж БМРТ «Тридцатилетіє перемоги» Мурманського виробничого об'єднання рибної промисловості зобо-

в'язався завершити виконання плану чотирьох років п'ятиріччя по вилову риби і випуску рибопродукції до 7 жовтня 1979 року — Дня Конституції СРСР, а річний план по цих показниках — по 62-ї річниці Великого Жовтня, направити не менше 84 процентів вилову на випуск харчової рибопродукції. Колектив риболовецького колгоспу «Труженник моря» Краснодарської рибколгоспспілки взяв зобов'язання виконати п'ятирічний план вилову риби до 8 липня 1979 року.

ПЕРШИЙ КВАРТАЛ поточного року за своїми промисловими гідрологічними і льодовими умовами був виключно тяжким для рибалок. Але при цьому багато колективів добилися хороших результатів. Наприклад, екіпаж БМРТ «Мис Белкина» Приморського виробничого об'єднання рибної промисловості план вилову риби виконав на 148 процентів, екіпаж БМРТ «15-й съезд профсоюзів» Камчатського об'єднання — на 134 проценти, екіпаж БМРТ «Салют» Мурманського тралового флоту понад план виловив 910 тонн риби.

РИБООБРОБНИКАМ НЕОБХІДНО значно поліпшити використання виловленої риби, освоїти випуск рибних ковбас, сосисок, напівфабрикатів, консервів у фігурній банці і багатьох інших нових видів риботоварів.

ПОСТАНОВОЮ ЦК КПРС і РАДИ МІНІСТРІВ СРСР (вересень 1978 року) «Про заходи по подальшому розвитку риболовства і збільшення вилову риби у прісноводних водоймах країни» передбачено збільшити до 1985 року в порівнянні з 1977 роком вилов риби майже в два рази. Розроблено заходи по забезпеченню риболовецьких господарств гранульованими кормами, вдосконаленні селекційно-генетичної роботи, виділяються необхідні капітальні вкладення, техніка. Вже в 1979 році у порівнянні з минулим роком намічено збільшити вилов риби у прісноводних водоймах на 16 процентів, ввести за рахунок державних укладень 2,4 тисячі гектарів нагульних і питомних ставків, що дозволить збільшити виробництво коропа, товстолобика, білого амура, осетрових та інших цінних риб.

ЗАРАДИ МИРУ НА ЗЕМЛІ

З величезною увагою ми, нечуючі, як і весь радянський народ, стежили за переговорами Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Л. І. Брежнєва з президентом США Дж. Картером. Із задоволенням зустріли підписання Договору між двома країнами про обмеження стратегічних озброєнь.

Радянський народ, який виніс на своїх плечах неймовірний тягар жорстокої битви з фашизмом, знає ціну мирові. І ми палко вдяч-

ні партії і урядові за те, що маємо змогу творчо працювати, що живемо у спокої і щасті.

Багато членів нашого Товариства стали інвалідами слуху під час війни, розрухи, у ті часи, коли народів доводилось найтяжче. І тепер разом з усіма людьми доброї волі вітаємо історичну подію підписання ОСО-2.

І. ЗІНЧЕНКО, ветеран Великої Вітчизняної війни, сурдопедагог-пенсіонер, м. Павлоград, Дніпропетровської обл.

РОКИ, ВІДДАНІ ЛЮДЯМ

20 червня 1979 року Указом Президії Верховної Ради СРСР за успіхи, досягнуті трудящими міста у господарському і культурному будівництві, за дострокове виконання п'ятирічних планів Донецьк нагороджено орденом Леніна. І саме в цей день виповнилося шістьдесят років голові Донецького облвідділу УТОГ Миколі Венедиктовичу Калиниченку.

Поздоровити ювіляра прибули ворошиловградці — друзі по змаганню, керівники Єнакієвського УВП, Донецького об'єднання «Електромагніт», директори культурно-просвітних закладів області, голови районних і міських відділів УТОГ, ветерани Товариства, представники облсовпрофа і облсоюзбаз.

Мітинг, присвячений нагородженню Донецька орденом Леніна, відкрив директор Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт» О. М. Фудим. Він подякував Комуністичній партії і Радянському уряду за високу відзнаку праці донецчан. Це зобов'язує нас працювати ще краще, славним трудом прикрашати наше місто, — сказав Олександр

Матвійович. — У цей день ми вітаємо голову облвідділу УТОГ М. В. Калиниченка з ювілеєм. 34 роки трудової діяльності, з яких 23 — на посту голови облвідділу УТОГ.

Багато зусиль доклав М. В. Калиниченко для згуртування нечуючих міста і області. У тому, що на прапорі Донецька засяяв орден Леніна, заслуга і Миколи Венедиктовича, всіх членів Товариства міста.

З вітальним словом до ювіляра звернулися керівники Ворошиловградського УВП і облвідділу, Єнакієвського УВП та інші. Вони тепло відгукнулися про спільну роботу з М. В. Калиниченком протягом багатьох років, подякували за піклування і турботу про глухих.

У Миколи Венедиктовича викотилася скупа чоловіча сльоза. Але він не соромився її. То була сльоза за щастя і радості, не марно прожитих років. До нього підходили товариші, зичили доброго здоров'я, поділяючи успіхи у роботі, жити на благо нашої Вітчизни.

Т. ПИЛЯКІНА.

НОВИЙ, ВИЩИЙ СТУПІНЬ

У документах XXV з'їзду КПРС відзначалось, що важливим резервом підвищення ефективності виробництва є поліпшення якості продукції. Це — один з головних показників господарської діяльності, у підвищенні якого нині зацікавлений весь колектив. Адже кінцевий результат праці робітника, техника, інженера, службовця перебуває у прямій залежності від того, якої якості продукція.

Одним із етапів вдосконалення методів господарювання й управління виробництвом є комплексна система управління якістю продукції (КСУЯП). На Донецькому виробничому об'єднанні «Електромагніт» її впровадження наближається до завершення.

Межі виробничої діяльності кожної ділянки, роботи кожного робітника визначає стандарт підприємства. В об'єднанні розроблено і впроваджено 49 таких стандартів.

Важливе місце в КСУЯП займає бальна система оцінки праці. Спочатку нововведення сприймалось неохоче, як щось надумане і неприйнятне. Як і все нове, так і бальна система впроваджувалась поступово. Час виявився найкращим арбітром.

Трудовники підприємства одностайні у визнанні важливості оцінки праці, передбаченої стандартом і в цілому КСУЯП. Щомісячне проведення в бригадах, дільницях, цехах, відділах «Дня якості» — свого роду огляд зробленого, аналіз недоліків, відкриття невикористаних резервів.

КСУЯП — новий, більш високий ступінь у господарюванні, управлінні складними механізмами виробничого процесу і всією діяльністю підприємства. Це не застигла форма господарювання, а процес постійного вдосконалення методів і форм управління. Цьому в значній мірі сприяє навчання, яке систематично проводиться на підприємстві з залученням кваліфікованих лекторів. Так, у квітні 1979 року для робітників, інженерно-технічних працівників і службовців доцент Всесоюзного науково-дослідного інституту стандартів С. М. Несвіт прочитав цикл лекцій по КСУЯП: «Якість продукції — ключова проблема вдосконалення», «Основні принципи управління якістю продукції», «Оцінка якості праці робітників, інженерно-технічних працівників, службовців», «Управління якістю за рубежом» та інші.

Цінність лекцій у тому, що лектор побував на підприємствах

міста, співставив, порівняв, чого добився колектив об'єднання, впроваджуючи КСУЯП.

Впровадження комплексної системи управління якістю продукції — не самоціль, а засіб, який дозволяє з одного боку впливати морально і матеріально на осіб, які не в ладах з дисципліною і старанністю, з іншого — система сприяє підвищенню ефективності, поліпшенню якості продукції, зниженню її собівартості, вдосконаленню методів господарювання й управління.

Головний результат — це показник роботи підприємства за минулий рік.

Колективу, як переможцю республіканського, обласного, міського і районного соціалістичного змагання, було присуджено два почесні дипломи і десять грамот, вісім разів — перехідний Червоний прапор.

У серпні 1977 року газета «Правда України» разом з Державним комітетом Ради Міністрів УРСР по телебаченню і радіомовленню, Українським республіканським управлінням Держстандарту СРСР оголосили республіканський громадський огляд роботи колективів підприємств і об'єднань, спрямований на значне збіль-

шення випуску продукції із Знаком якості. В огляді взяли участь колективи 1500 підприємств і об'єднань машинобудівної, приладобудівної, металургійної, хімічної та інших галузей промисловості.

За досягнення високих темпів зростання питомої ваги виробів із Знаком якості в загальному обсязі виробництва, значне перевиконання плану по випуску цієї продукції, розробку і впровадження КСУЯП, нашому колективу присуджена третя премія і Грамота. А на початку 1978 року в колектив прийшло нове повідомлення: за високі показники в соціалістичному змаганні серед промислових підприємств Донецької області об'єднанню присвоєно звання «Підприємство високої якості продукції».

Критично оцінюючи досягнуте, колектив трудовників розуміє, що на підприємстві не все зроблено по впровадженню КСУЯП. Ми вважаємо, що це один із етапів постійного вдосконалення методів господарювання й управління виробництвом. Пошук нових методів, форм управління й господарювання на підприємстві триває.

В. ГОЛОВЧЕНКО,
начальник ВТК Донецького
виробничого об'єднання
«Електромагніт».

В. ПАЦЮК.

СЬОГОДНІ КРАЩЕ, НІЖ УЧОРА

Близько шести років очолює бригаду № 1 по виготовленню електромагнітів на Полтавському УВП № 2 майстер першого класу Юрій Антонович Верещак. На протязі трьох років колектив постійно виходить переможцем у соціалістичному змаганні і завоює призіві місця. Однієї з перших бригад присвоєно почесне звання бригади комуністичної праці.

Тут добре організоване індивідуальне соціалістичне змагання і колективна відповідальність за спільну справу. З 24 чоловік 19 завоювали високе звання ударника комуністичної праці. Регулярно проводяться бесіди, дні якості, збори, де підводяться підсумки роботи, добре діє профспілкорова група. В бригаді висока трудова дисципліна, грубі порушення її зжиті повністю. Всі трудовники душою вболівають за якість виробленої продукції, за її ритмічний випуск. А тому й результати відрадні — 100 процентів в електромагнітів бригада виготовляє із державним Знаком якості. В тому, що УВП присвоєно звання «Підприємство високої якості продукції», велика заслуга і цього дружного працюючого колективу.

Скрізь і в усьому тут добре видно спрямовуючу роль майстра Ю. А. Верещака. Повагою і авторитетом користується він серед членів колективу. Вимогливий до себе і до підлеглих, завжди піклується про них. Юрій Антонович бере активну участь у громадській роботі. Він — член місцевого комітету профспілки, очолює спортивно-масовий сектор. Постійно і успішно, як майстер спорту з шашок, захищає спортивну честь підприємства, Українського

товариства глухих на обласних, республіканських та всесоюзних змаганнях.

Все це він уміло поєднує з діяльністю на виробництві, повсякчас використовує у своїй виховній роботі. Сьогодні, очолювана ним бригада, працює під девізом: «Виконання плану — наш обов'язок, перевиконання — наша честь». Шість чоловік вже справились з особистими п'ятирічними завданнями, працюють в рахунок 1981 року. Це такі, як В. І. Мордич, В. І. Гришко, В. І. Самарін, О. О. Щербань, А. Т. Литвиненко, М. І. Назаренко. Десять робітників завершили план чотирьох років п'ятирічки. Чотирнадцять володіють суміжними спеціальностями.

За успіхи, досягнуті в соціалістичному змаганні, колективу присвоєно почесне звання «Бригада комуністичної праці», а його керівнику — «Майстер I класу». Слосарі В. І. Мордич і В. І. Гришко удостоєні звання «Кращий за професією», а «Майстер — золоті руки», токар А. Т. Литвиненко працює і здає продукцію з особистим клеймом. Вони є справжніми маяками соціалістичного змагання, прикладом комуністичного ставлення до праці, завзятої, надійними помічниками і опорою майстра, умілими наставниками молоді.

Сьогодні бригада на чолі з майстром Ю. А. Верещак працює краще, ніж учора, і докладає всіх зусиль, щоб успішно виконати підвищені соціалістичні зобов'язання: завершити план десятої п'ятирічки до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

В. ГЕРАСИМЕНКО,
інженер-диспетчер Полтавського УВП-2.

ВЗІРЕЦЬ ДЛЯ ВСІХ

Ім'я терміста Григорія Степановича Свидла добре відоме на Харківському УВП-1. Повагу і авторитет він завоював стараним ставленням до доручених обов'язків. На підприємстві так і кажуть: «Якщо деталі пройшли термообробку, їх уже не варто перевіряти». І це дійсно так. Не було ще жодного випадку, щоб з вини Григорія Степановича вийшли з ладу верстати чи штампи.

Якість і строки — ось головні чинники успіху підприємства. Це добре розуміє Г. С. Свидло. Змінні завдання він виконує на 140—150 процентів. І досягнення таких результатів передовику виробництва допомагає, перш за все, професійний досвід (за плечима, як не як 32 роки роботи термістом, з них — 9 на УВП-1). А ще — виробнича і трудова дисципліна, чітка організація виробництва, ефективне використання кожної хвилини робочого часу. Чимало уваги він приділяє культурі виробництва. На його робочому місці завжди і у всьому панує бездоганний порядок.

Знання властивостей металів, режиму термічної обробки різних марок сталей дозволяють Григорію Степановичу постійно вишукувати додаткові резерви підвищення продуктивності праці. Так, він запропонував керівництву цеху подавати йому деталі для термообробки за кілька днів перед подачею їх на складальну дільницю. Це дало змогу завчасно планувати роботу з урахуванням ритмічного завантаження печей. Ліквідовано також поспішність при термообробці деталей, підвищилась їх якість.

Яким же чином досвідчений робітник досягає ефективного використання робочого часу? Важливу роль відіграє сама специфіка технічного процесу термообробки деталей. В той час, коли деталі піддаються температурному режиму, Григорій Степанович може сидіти, як кажуть, склавши руки. Але це не його стиль. Як тільки випадє вільна часина, він передає готові деталі на дільницю, готує нову партію виробів для завантаження в піч, перевіряє рівень температури. Таким чином, до моменту закінчення обробки однієї партії деталей, він встигає підготувати наступну. І такий цикл повторюється протягом робочого дня. За таких умов час на підготовчо-заклучні операції скорочується в два-три рази. Ось де криється висока продуктивність праці!

Звичайно, характер і особливості технологічного процесу термічної обробки деталей відмінні від механообробних чи штампування, але сам підхід до організації виробництва, підготовки робочого місця і його зразкового дотримання заслуговують уваги не тільки термістів. Ось чому Григорія Степановича ставлять за приклад, коли мова заходить про хід виконання соціалістичних зобов'язань під девізом: «З мого робочого місця починається дільниця, цех, підприємство, район, місто високої ефективності виробництва, високої якості і зразкового громадського порядку».

О. ГРОМОВ,
інженер з НОП Харківського УВП-1.

Багато добрих справ на рахунок комуністів, які працюють на Донецькому виробничому об'єднанні «Електромагніт». Вони не тільки самі добиваються високих виробничих показників, а й запалюють на трудові подвиги інших, активно борються за спільні успіхи. У цьому відношенні слід відзначити члена місцевого профспілки комуністку Любов Іванівну Шемоняк. Як наставник, вона приділяє велику увагу вихованню молоді, прищеплює їй трудові навички. На знімку: Л. І. Шемоняк (в центрі) та її учениці Ольга Панченко (зліва) і Тетяна Сусоева.

Фото П. МІНЬКА.

ЕФЕКТИВНА ФОРМА

Чергова виробнича нарада керівників Одеського виробничого об'єднання «Електрик» розпочалась з повідомлення про виконання виробничих завдань та інформації з місць. Потім виступив директор об'єднання, який звернув увагу керівного складу на необхідність створення наочної агітації в цехах та управління.

Тоді ж було вирішено перейти від оформлення окремих плакатів, лозунгів до створення куточків, у яких можна сконцентрувати всю наочну агітацію; домогтися, щоб вона була конкретною, закінченою, популяризувала кращих людей.

Після цієї наради партійне бюро взяло під контроль це питання.

Створенню хорошої наочної агітації сприяло також і проведення реконструкції цехів. У найбільш видних і зручних місцях розташувалися куточки.

Начальник заготівельного цеху В. С. Чоботар та активісти зробили ескіз кутка і взяли за його оформлення. Тут розмістили зобов'язання цеху, дільниці, робіт-

ників. На спеціальному стенді з'явилися фото переможців соціалістичного змагання, ударників комуністичної праці, кращих за професією. Про успіхи цеху і окремих робітників можна дізнатися з «Блискавок».

Такий же куточок створено в інструментальному цеху, де начальником Валерій Володимирович Регузов.

Цікаві вітрини, діаграми, фото-стенди з'явилися в управлінні об'єднання. Вони розповідають про розвиток ОВО «Електрик» за роки десятої п'ятирічки, про впровадження раціоналізаторських пропозицій, про лекційну пропаганду. Є тут і стенд про присвоєння ШСВ-20 Знака якості. На інших стендах — члени колективу під час роботи, навчання, відпочинку.

При допомозі куточків наочної агітації робітники, інженерно-технічні працівники і службовці своєчасно дізнаються про хід соціалістичного змагання в об'єднанні. Наочна агітація стала ефективною формою виховання у трудовників комуністичного ставлення до праці. **Ю. ГЕР.**

В АВАНГАРДІ ЗМАГАННЯ

Колективи бригад Конотопського учбово-виробничого підприємства, де майстрами Е. І. Гузева, Т. Г. Немолот, Л. М. Лелюшко, Л. Т. Радіонова, Л. І. Оселедць, Н. Е. Несвідоміна 99 процентів усієї продукції випускають першим сортом.

Робітниця цих виробничих ко-

лективів систематично домагаються високих трудових показників, показують зразки професійної майстерності.

На підприємстві широкою підтримки набули такі почини як «Працювати без відстаючих», «П'ятирічці якості — робітничу гарантію». **А. САМОЙЛЕНКО.**

Бродівське учбово-виробниче підприємство Львівської області стало для Романа Георгійовича Бойка другою домівкою. Працює він тут 27 років, став своєю людиною в колективі.

Спеціальність Романа Георгійовича — слюсар ремонтно-механічної служби. Ветеран праці сумлінно виконує покладені на нього обов'язки, активний раціоналізатор підприємства, на його рахунок значна кількість технічних вдосконалень.

Робітник постійно виходить переможцем у соціалістичному змаганні, йому присвоєно високе звання ударника комуністичної праці. Наполеглива робота Р. Г. Бойка відзначена ювілейною медаллю на честь 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

На знімку: Р. Г. Бойко за токарним верстаком.

Фото М. ПОСИПЕНКА.

Загальне визнання, як один з кращих пресувальників, здобув на Бродівському УВП ударник комуністичної праці Роман Іванович Крак. Він постійно добивається високої продуктивності праці, змінні завдання виконує на 130—135 процентів, що забезпечує йому почесні місця у соціалістичному змаганні.

Роман Іванович — член бюро первинної організації УТОГ, бере активну участь у громадській роботі.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

СПАСИБІ ЗА ДУШЕВНЕ ТЕПЛО

Минуло 20 років відтоді, як я закінчила школу-інтернат № 97 для слабозорючих дітей. Але й тепер згадую своїх вчителів Івана Юр'євича Гайденка, Поліну Онисківну Шмуклер, Ганну Якимівну Губину та інших.

Другом і наставником на все життя для мене стала Олександра Василівна Самойленко. Вона була першим порадицею у роки, коли формувалася мій характер. Вона і тепер кращий друг сім'ї. Мої діти люблять Олександру Василівну. Старший син вчиться у 7 класі і збирається вступати у коломол. Ця подія є нашою спільною радістю. Багато доброго зробила Олександра Василівна і для молодшого сина, коли у нього попервах не все гаразд було в школі.

Ця чудова жінка стала зразком у житті для мене, моїх дітей. Я щаслива, що зустріла таку людину і вдячна їй за душевне тепло.

О. КРАВЧУК,
робітниця Одеської фабрики
культпобуттоварів.

Люди нашого Товариства

Здавалося, що про одеситку Ірину Дуценку писатиметься мені легко і просто — досить тільки згадати Одесу, море і її, закохану у своє місто і море, але... Минули роки, виявилось нелегко і не просто розпочати розповідь. Як і їй не просто було вибрати покликання, одне з багатьох, що вабили її. А захоплювало її різне: любила вона і вмала малювати і, зрозуміло, відвідувала заняття в студії образотворчого мистецтва при Будинку піонерів; писала вірші, випускала сатиричну стінну газету; а в той же час мріяла піти в ПТУ — Ірині, як вона говорить, дуже подобалося загвинчувати гайки, забивати цвяхи, розбиратися в хитрих механізмах, всіяких коліщатах, що крутяться в трубах, по яких тече вода, газ...

Вибрала за неї студія Палацу піонерів — там дали їй направлення в художній інститут імені Грекова. Вона не знала ще, що то був кращий вибір: в майбутній професії художника-мультиплікатора технічних фільмів вимагалося вміння малювати і любов до механізмів. А поезія — вона проходить крізь все її життя, напуваючи радістю і тривогами, підіймаючи над прозою життя і ніскільки не заважаючи йому.

Їй, нечуучій, було нелегко навчатися, але оптимізм, віра в себе, і допомога товаришів стали сильнішими за всі труднощі. Ось уже й роки навчання позаду. За дипломну роботу: три декоративних блюда на теми російських народних казок Ірина здобула найвищу оцінку.

До колективу художників Одеської кіностудії вона прийшла насторожено: як поставляться до неї нові товариші, тим більше, що вони люди літні? Але зустріли її добре, поділилися досвідом. А погін почали бурчати: молода, гаряча в роботі, спробуй за нею встигнути! Бурчали не сердито, а Дуценко не могла зупинитися; нова робота захоплювала. І тим, що її праця, нерухома малюнок чудом оживали на екрані, і тим, що для цього треба було робити все, аби встигнути здати в строк і найменше затратити праці. Адже ті смішні, швидкі рухи постатей і предметів в мультифільмах, не що інше, як багато сотень послідовних рухів пензля художника при

малюванні, і кожний міліметр рухів потім відзняють окремо. І ось, щоб прискорити справу і полегшити її, Ірина винаходить: вирізає з міцного паперу постаті пожежника — руки, ноги і голову на шарнірах з найтоншого дроту, в руках вогнегасник. Тепер не треба малювати рухи, пересувати постаті, відкривай і закривай рамку зі склом, а кінокамера зробить свою справу. Точнісінько так обійшлась вона із постаттю матроса в іншому фільмі; щоб не

ЗАЧАРОВАНА ДУША

малювати багато фаз його рухів, зробила все на шарнірах, а щоб матрос розмовляв і сміявся, на його обличчя під час зйомки наклали вирізаний з паперу «рот» в різних видах: то буква «о», то серденьком, а то розтягнутий до вух. Точно так матрос моргав очима і насуплював брови...

Але мультифільми справа серйозна... По них люди вчать, дізнаються про правила техніки безпеки, і будь-де допустити халтуру не можна. Ірина Дуценко — художник-мультиплікатор першої категорії науково-популярних фільмів, її довірено важливу ділянку роботи. Одержавши завдання на новий фільм, Ірина їде до Москви на ткацьку фабрику, доскіплює вивчає верстати і технологічний процес, потім малює все це на міцному папері, вирізує, знімає. Потім шлях її лежить в колгосп — робити фільм про сівалки, на електростанцію, на шахти Донбасу, в лікарню, морський порт — і скрізь творчий пошук, скрізь раніше, ніж робити, все треба збагнути і зрозуміти. Ось де знадобилася любов до механізмів, та й від поезії є в її справі своя частка.

«Закінчивши роботу на студії, безбожно сплю в тролейбусі дорогою додому!» — щиро сердно признається Ірина. Так, від копії роботи над мультифільмами, які ми дивимось з таким інтересом, не важко стомитись, і не даремно в послужному списку Ірини — подяки і грамоти, премії, її фотопортрет — на Дошці пошани студії...

А ще ж є і поезія, в якій чудесним чином переплелася любов до Одеси, моря, людей, задумлива лірика і патріотизм високого громадянського звучання. Разом з чоловіком, теж художником, Валентином Людвіком Ірина підготувала і випустила книжку для дітей, її вірші друкувалися в місцевій пресі, журналі «В єдином строю», газеті «Наше життя» і в першому збірнику глухих поетів України «Почуте серцем». Гарячим поглядом художника

Ірина бачить все і все проходить через її серце, що вмів відчувати: **На богатирский, мудрый камень Я набрела в стране лесной... І... Я все, как должное приемлю. Скажи мне, камень, не скрывай, С каких небес на эту землю Ты громыхнул незначай? С чьих плеч скатился камень гора?..**

Можливо, не все у віршах точно, не все гладко, але поезія і не повинна бути прилизаною і приземленою.

М'який гумор відчувається у вірші «Азербайджанець» і одеська впевненість у вірші «Шиповник» (он, как мальчишка озорной. за кручу цепко ухватился, чтоб висеть вниз головой).

Поетеса сама, як створений нею у віршах образ шипшини: важко, рвуть вітри життя, пригнічують труднощі, а вона не здається, і все її життя, поезія і робота стверджують: жити важко, але хороше, я щаслива і буду жити, щоб бути щасливою і приносити щастя для людей! Як справжня одеситка, вона ніколи не занепадає духом і це прекрасно.

Їй багато що хвилює. Вона мріяла про нову квартиру, а одержавши її, засмутилась, до сліз стало шкода старого будинку в куточку старої Одеси, оспіваної Катаєвим і Паустовським, де мешкала вона раніше. Можливо, саме тут, а не в іншому місті прощався з морем Олександр Пушкін, а найбільше всього шкода було, що в метушні переїзду забули взяти з собою саперну лопатку, що ле-

жала в сараї, може саме нею копав окопи Невідомий солдат?

Вона мріє, щоб більше було в ній прекрасного, щоб кожен одесит шефствував над одним деревом на своїй вулиці і беріг його, як перше кохання, вона ображена на журналіста, який писав про її чоловіка і не відобразив в нарисі члена їх сім'ї — триколірної особливості масті кішку Азу, — як перегукується це з випадком у дитинстві, коли маленька Іринка накинута з кулаками на дорослого босаяка, що збиткувався над кішкою в їхньому дворі...

Зачерпни рукою піску і випусти його струменем з долоні, і побачиш, що він зовсім не сірий, він з судільних самоцвітів і перлин, перламутрових лусочок, він начисто промитий морем і щедро збагачений ним. А море міцно пахне водорослями, сонцем і вітром, і тим, що нестримно вабить до себе кожного — свободою і вічністю...

На Одесу опускався м'який липневий вечір, і Дерibasівська вулиця була густо заповнена перехожими, і враз Ірина, віднявши у мене свою руку, різко ступила на мостову, нахилилась. В її долоні блиснув уламок зеленого скла. І вона, забувши про все на світі, милувалася ним, як самим справжнім смарагдом. Правда, у промінні західного сонця скалка була прекрасною, вона горіла теплим зеленим кольором...

Вранці наступного дня ми з дружиною від'їздили з Одеси, і Ірина прийшла до нас рано, принесла розову морську раковину. «Ця на згадку про Одесу!» — вона приклала раковину до вуха, потім подала її нам, — Послухайте як співає!».

Я нічого, звичайно, не чув, але мені здалося, що чую глухий рокіт моря, сплеск хвиль... Через багато років я знову тримаю в руках раковину, ні, я не чую, я бачу Одесу, теплу, з тополями, вкритими густим шаром пилюки, як завжди у липні, знаменитий Одеський оперний театр, Приморський бульвар, морський вокзал і жінку, що здивовано і зачаровано дивиться в морську далечинь.

Щастя тобі в житті і нового здивування в ньому, нових перемог в мистецтві і поезії, Ірино!

М. НИРОВ.

ДОРОЖИТИ ВИСОКИМ ЗВАННЯМ

Як членові правління міжрайвідділу УТОГ мені часто доводиться виконувати різні громадські доручення, у тому числі збирати членські внески Товариства, — пише в листі до редакції Н. І. Тригуб з м. Луцька. — Проте деякі члени УТОГ відмовляються сплачувати їх. Бажано, щоб газета розповіла, куди йдуть кошти від членських внесків Товариства? Які покарання застосовуються до тих, хто відмовляється сплачувати внески?

На запитання Н. І. Тригуб відповідає заступник начальника організаційного відділу Центрального правління УТОГ Й. П. ЗДОРОВИЛО.

В Статуті Українського товариства глухих, прийнятому на X з'їзді УТОГ та затвердженому Міністерством соціального забезпечення УРСР, зазначено, що членами нашого Товариства можуть бути громадяни з порушенням слуху, мови, які досягли 16-річного віку і мешкають на території республіки, а також особи, що володіють нормальним слухом і мовою, і беруть активну участь у роботі Товариства.

Членам УТОГ надано широкі права, як особистого, так і громадського характеру.

Разом з тим, перед членами Українського товариства глухих ставляться відповідні обов'язки, серед них і своєчасна сплата членських внесків. За невиконання цього без поважних на те причин, член Товариства може бути виключений з його складу.

Згідно інструкції про порядок обліку членів УТОГ, видачі членських квитків, збирання і обліку членських внесків, члени Українського товариства глухих, які працюють на підприємствах, в установах, навчальних закладах, радгоспах, або мають інші джерела прибутків, вносять плату членських внесків у розмірі 50 копійок на рік.

Члени Українського товариства глухих, які зайняті у сільському господарстві (у колгоспах), сплачують членські внески в розмірі

10 копійок на рік. Такий же розмір сплати і для непрацюючих членів Товариства, незалежно від місця проживання (домогосподарки, пенсіонери, непрацюючі інваліди).

Членські внески сплачуються один раз на рік, бажано в першій половині року. Зібрані членські і вступні внески використовуються на місцях для проведення культурно-масової роботи серед членів Товариства. Отже членські внески є однією із статей прибутку Товариства і тому кожен член УТОГ повинен дбати про те, щоб організація не відчувала фінансових ускладнень через відсутність відповідних коштів.

За станом на 1 січня 1979 року на облік перебуває 52 тисячі чоловік членів УТОГ з числа глухих. Майже всі вони сумлінно виконують свій обов'язок члена УТОГ, своєчасно вносять встановлені членські внески, що свідчить про їх високу свідомість та дисципліну.

Проте ще є незначна кількість осіб, які несвідомо ставляться до виконання обов'язків члена Товариства, ухиляються від сплати членських внесків, забуваючи про те, що це позбавляє їх права на всебічне позачергове обслуговування особистого характеру з боку перекладачів та відвідування культурно-освітніх закладів, де регулярно проводяться різнома-

нітні заходи для членів Товариства. Вони забувають, що дітей нечуучих позачергово приймають до дошкільних закладів, шкіл-інтернатів; члени Товариства, які тимчасово втратили працездатність, або постраждали від стихійного лиха та в інших випадках, мають право звернутися до відповідних організацій УТОГ з проханням надати їм одноразову допомогу, що члени Товариства, які працюють на підприємствах УТОГ мають право на одержання пільгових або безкоштовних путівок в санаторії, будинки відпочинку та ряд інших пільг.

Відмова незначної частини від сплати членських внесків — результат недостатньої масово-роз'яснювальної та ідейно-виховної роботи серед нечуучих.

Всім первинним організаціям та низовим відділам, культзакладам, перекладачам, вихователям та іншим керівним особам необхідно провести в цьому напрямку відповідну роботу, спрямовану на поліпшення культурно-освітньої та політико-виховної роботи, глибоко розкрити мету і завдання Товариства, розповісти про переваги, що їх мають члени УТОГ, а також звернути увагу на дотримання виконання вимог Статуту Товариства. Адже відомо, що особи, які позбавлені членства, не мають права відвідувати культурно-освітні заклади Товариства, не можуть претендувати на обслуговування їх перекладачами в особистих справах, не матимуть змоги в окремих випадках на одержання від Товариства тимчасової допомоги. Про все це повинні знати всі члени УТОГ, особливо ті, хто по своїй несвідомості ухиляється від сплати членських внесків.

Швачка Любов Львівна Читирбок працює на Львівському швейному підприємстві «Силует» з 1964 року. Вона стала одним з кращих спеціалістів у колективі, їй присвоєно звання «Майстер — золоті руки». Передова робітниця виконує змінні завдання на 120—125 процентів.

Любов Львівна щедро передає свій досвід молодим робітницям. Нині під її опікою здобуває професію швачки Ганна Іванівна Луцук.

На знімку: Л. Л. Читирбок і Г. І. Луцук.

Фото П. МІНЬКА.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„ЛЕГКЕ ЖИТТЯ“

Під таким заголовком 14 квітня у газеті «Наше життя» було вміщено матеріал про незадовільну роботу Вінницького обласного будинку культури.

Як повідомив виконуючий обов'язки голови Вінницького облвідділу УТОГ М. П. Ниров, виступ газети обговорено на виробничій нараді працівників Будинку культури, критику визнано справедливою.

Президія обласного відділу затвердила заходи для усунення недоліків у роботі культзакладу. Ними передбачено зміцнити керівництво Будинку культури, гурткову роботу взяти під контроль головою облвідділу УТОГ В. С. Ніколаєнко, у липні намічено провести семінар працівників культзакладів з питань поліпшення організаційної, культурно-виховної і спортивно-масової роботи та роботи на селі.

ГЕРОЇ ЖИВУТЬ НА СЦЕНІ

У ніч на 8 серпня 1942 року в тил до гітлерівців у район Пскова була закинута на парашутах група радянських розвідників. Вона мала умовну назву «Віра» і складалася з чотирьох дівчат-розвідниць: Валерії Патковської, Валентини Голубової, Олени Силанової та Анфіси Горбунової.

Група мала завдання — оселитися у Пскові і повідомляти по радіо командуванню Радянської Армії відомості про розташування військових частин ворога, про пересування військ і техніки, будівництво оборонних споруд.

Вдало приземлившись, дівчата наступного дня наштотували в районі Заріччя на фашистів. В перестрілці загинула Олена Силанова. Іншим розвідницям вдалося вибратися з пастки.

Влаштувавшись на конспіративну квартиру у передмісті Пскова, вони регулярно передавали по радіо шифровки командуванню. Важливі донесення, які добувалися з великим ризиком, допомагали наносити відчутні удари по ворогові, і це наповнювало серця розвідниць радістю.

Та знайшлася зрадниця, яка продала групу «Віра» фашистам. Почалися допити і катування. Дівчат підвешували, пекли розпеченими прутами, жорстоко били, але вони мовчали. Не домігшись ніяких визнань, гітлерівці розстріляли відважних радянських розвідниць.

У 1957 році за дверима однієї з камер колишньої гестапівської тюрми у Пскові будівельники знайшли записку, яку розвідниці написали напередодні розстрілу: «Сьогодні, 17 жовтня 1942 року. Більше місяця сидимо в цій ка-

мері. Нас троє. Ми чесно виконали свій обов'язок перед Батьківщиною. За це нас катують фашисти. Щоб вони не робили, ми загинемо чесно, як у бою. Прощайте, товариші! Помститься за нас!».

Про славних радянських розвідниць письменник Ігор Соболев написав документальну повість «Група», «Віра», а згодом — романтичну драму «Розвідниці».

Нещодавно героїні Великої Вітчизняної війни ожили на сцені Садгирського будинку культури. Цим колективом керує режисер Бела Зелікман.

Прем'єра була схвально сприйнята глядачами і високо оцінена журі обласного огляду-конкурсу самодіяльного драматичного мистецтва «Театральна весна» на чолі з народним артистом УРСР П. Г. Міхневичем.

Як завжди, натхненно грали ветерани драматичного колективу Іван Пастушок, Марина та Василь Абрамчуки, Ганна Голик, Тодор Лукаш, Любов Ігнатова, на рахунок яких не одна прекрасно зіграна роль, не один рік активної участі у театральній самодіяльності.

Поряд з ними добре проявили себе і ті, хто порівняно недавно прийшов у аматорський колектив. Зокрема, Світлана Шидловська, Василь Михайлюк, Іван Мента, Анатолій Наумов, Іван Ятровський, а також ті, для кого це був перший у житті виступ на сцені — Олександра Зоріна, Тетяна Нестерова та інші.

Приємно було побачити в ролі ведучої вистави голову Чернівецького обласного відділу УТОГ Світлану Комісарову. Її короткі,

виразні коментарі були дуже доречними, вони прикрасили виставу, зробили її ще більш зрозумілою для глядачів, підкреслили виховну роль всього, що відбувалося на сцені.

Вистава режисерськи добре продумана. Вона вирішена романтично, як піднесений гімн героям, які віддали своє життя за свободу і незалежність Батьківщини.

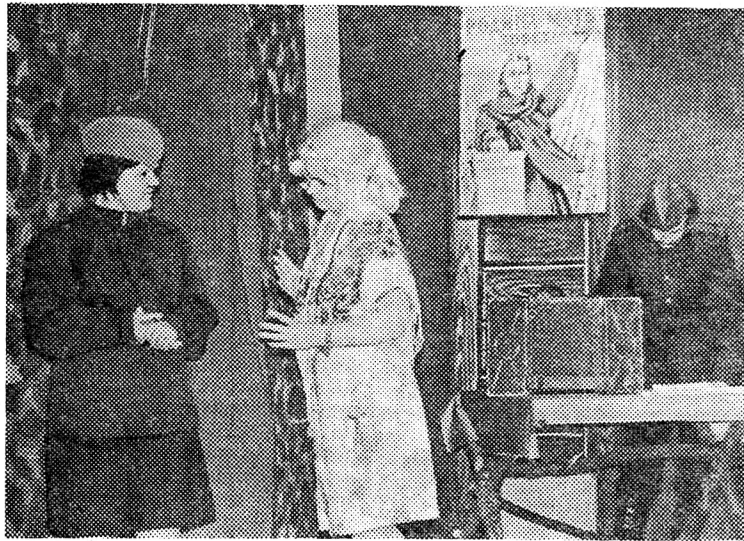
Події у виставі розгортаються динамічно, думки автора доносяться до глядачів чітко, міміка виконавців виразна, жести точні, а головне — зрозумілі для глухих.

Багато хорошого можна сказати і про художнє оформлення ви-

стави, яке створив художник Чернівецького музично-драматичного театру Яків Січкарь. Воно лаконічне і виразне. Так, наприклад, інтермедійна завіса, задник зроблені у вигляді військових маскуванняльних халатів. Це відразу вводить нас у тривожний час війни, у небезпечну роботу розвідників.

Драмколектив Садгирського будинку культури уже не раз радував своїх шанувальників змістовними і художньо повноцінними виставами. Віримо, що такі вистави будуть створені і в майбутньому.

Ю. ДУМАНІС,
ст. методист Чернівецького
обласного Будинку народної
творчості.

На знімку: сцена із вистави І. Соболева «Розвідниці». Роль Каті Алексеевої виконує М. Абрамчук, Алли Борисової — С. Шидловська, лейтенанта Лазарева — І. Ятровський.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

ЗМАГАННЯ З ГОРОДКІВ

На запорізькому стадіоні «Локомотив» проходила першість області з городків. У боротьбу включилися двадцять п'ять спортсменів, котрі представляли п'ять команд. Цей вид спорту вимагає від кожного чимало витримки, як фізичну, так і вольову, меткість.

Чемпіоном стала команда міськвідділу УТОГ. В особистому заліку найкращий результат домоглися І. Мачківський, В. Браташ, І. Фісюк, В. Данильченко та В. Колісник.

С. МОРДУШЕНКО.
м. Запоріжжя.

М'ЯЧ НАД СІТКОЮ

Нещодавно на спортивному майданчику, що біля гуртожитку № 2 Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт», відбулися змагання з волейболу. У них взяли участь три жіночі і чотири чоловічі команди.

Впевнену перемогу серед жінок здобули представниці цеху складання реле РПУ-2, а серед чоловіків чемпіонами об'єднання стали спортсмени-трудівники інструментально-експериментального цеху.

Команди-переможці нагороджені дипломами 1-го ступення і пам'ятними сувенірами.

І. ЩЕРБАНЮК.

...І В СІТЦІ

Два дні на миколаївському стадіоні «Спартак» тривала першість міста з футболу. Чотири збірні боролися за звання найсильнішої. Це — дві команди з Чорноморського суднобудівного заводу, міськвідділу і школи-інтернату для глухих.

Першого дня зустрічалися футболісти школи-інтернату і П-ї збірної суднобудівного заводу. Перемогли школярі — 1:0. Команда міськвідділу програла першій збірній суднобудівників з рахунком 1:4.

Другий день змагань мав назвати переможця. Першими на поле вийшли друга збірна Чорноморського суднобудівного і міськвідділу УТОГ. Заводчани поступилися з рахунком 2:3. Матч між першою командою суднобудівного заводу і школярами закінчився з рахунком 4:1.

Перехідний кубок з футболу завоювала перша збірна Чорноморського суднобудівного заводу. На другому — школа-інтернат. Високий клас гри продемонстрували футболісти Володимир та Андрій Карабаки, Юрій Харди-ков, Вадим Воздвиженський, Микола Кочмарик. Вони ввійшли до збірної команди міста.

Прикро, що в турнірі не взяла участі команда з Миколаївського УВП, хоча чимало молоді працює на цьому підприємстві.

К. ПІДТИКАН.

м. Миколаїв.

ЗБІРНА ГОТУЄТЬСЯ

Вісімнадцять футболістів збірної команди нашого Товариства завершили навчально-тренувальний збір, який проходив в Ужгороді. Чотири контрольні матчі вони виграли у своїх суперників. Навчальним планом було передбачено поліпшення техніки гри, проведення медичного огляду, психологічної підготовки. За підсумками збору можна сказати, що футболісти А. Гладаревський з Одеси, В. Бутченко з Донецька, Д. Савінов та А. Адамко з Дніпропетровська, В. Пилипчук з Тернополя та інші перебувають у відмінній спортивній формі.

На жаль не надіслала своїх кандидатів до збірної Львівська область. Немає їх в команді з Херсонської, Харківської та Вінницької областей.

Є. ХРОБАК,
ст. тренер збірної УТОГ
по футболу.

Редактор П. БУЛАТОВ.

ЗУСТРІЧ ПОКОЛІНЬ

Криворізький будинок культури УТОГ, де проходила зустріч із найстарішими членами Товариства, був заповнений вщерть. На сцені, за журнальними столиками сиділи почесні гості — Микола Сергійович Зозуля, Андрій Микитович та Ганна Несторівна Арнаутови, Єлизавета Тихонівна Барабаш, Віра Євменівна Чубук і Зінаїда Григорівна Пузиновська. Вони схвильовано розповіли про свої кращі молоді роки. Праця на користь Батьківщини приносить їм радість, повнокровне життя, визнання у Товаристві. Висту-

паючі закликали молодь жити так красиво, як і вони.

Гості подивилися концерт, складений на їхнє замовлення. Особливо сподобалися номери у виконанні Т. С. Цифри, С. Б. Мельничук, О. В. Литвинова, Т. Л. Соколової та інших аматорів сцени.

З радістю на душі прощалися учасники вечора — молодь і ветерани. Пам'ять про цю зустріч зостанеться у серці кожного.

З. КАЗІЄВА,
художній керівник Криворізького будинку культури.
УТОГ.

ДЛЯ ГОЛОВНОГО ЗАМОВНИКА

Різноманітні шкарпеточки, гольфи, колготки... Мільйони штук таких виробів для найменшого, але найголовнішого свого замовника дівчата, випускає Кіровоградська панчішно-шкарпеткова фабрика. І попит на цю продукцію зростає.

— Ось чому ми і нарощуємо темпи виробництва, — розповідає директор фабрики В. Г. Мізерна. — З початку п'ятирічки оновлено майже весь асортимент виробів для дітей, а ці виробки становлять більше половини всього обсягу продукції, що випускається.

Сьогодні виготовляється тільки

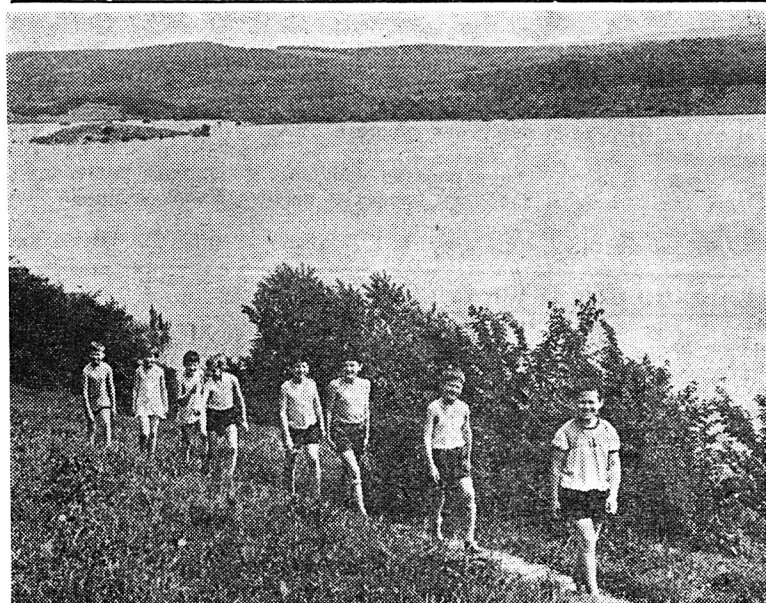
колготок дев'ять найменувань шести розмірів. Причому, всі вони відмінної якості.

Вишукуючи можливості для збільшення випуску такої продукції, колектив фабрики провів велику роботу по модернізації механізмів, заміні малопродуктивного устаткування.

У підсумку вже цього року торговельним базам республіки буде поставлено 3,8 мільйона виробів для дітей — на 410 тисяч штук більше торішнього.

В. МАЛИНОВСЬКИЙ.

м. Кіровоград.

КЛИЧУТЬ ТУРИСТСЬКІ СТЕЖКИ. Фотоєтюд О. ШУСТА.

8 ЛИПНЯ — 270 РОКІВ З ДНЯ ПОЛТАВСЬКОЇ БИТВИ

Під знаменами братерства

Навіки разом, навіки з російським народом! Клятва, яка прозвучала в 1654 році на засніженому майдані Переяслава, через п'ять десятиліть витримала іспит війною і була скріплена кров'ю під Полтавою...

На початку XVIII століття шведська армія була однією з найсильніших в Європі. Молодий король Карл XII мріяв про підкорення східної частини континенту. Він хотів поділити Росію на окремі залежні від Швеції князівства, а Україну віддати на поталу шляхетській Польщі.

У 1704 році шведи рушили на схід. Восени вони зламали героїчну оборону Львова і захопили місто. Наступного року бої вже точилися на Волині, а згодом — у Білорусії.

Добре озброєна і реорганізована під керівництвом Петра I російська армія, складовою частиною якої були українські козацькі полки, давала ворогам достойну відсіч. Зазнавши великих втрат, Карл XII відмовився від прямого наступу на Москву і змушений був повернути на Лівобережжя України. Гетьман Мазепа обіцяв йому, що тут разом із шведами проти Росії виступить багатотисячне козацьке військо.

Та виконати свою обіцянку зрадникові не вдалося, за ним пішла лише купка козацької старшини. Український народ рішуче став проти ворогів. Велику стійкість при цьому виявили жителі міст Стародуба, Новгород-Сіверського, Пирятини. Захисники Недригайлова заявили, наприклад, що ворога «в місто не пустять, хоч смерть приймуть». Запеклі бої із шведами відбулися під Красним Кутом, Веприком, Олешнею, Зінковом.

Виятковою мужністю відзначилися захисники Полтави. Вони з честю витримали майже тримісячну шведську облогу, що супроводжувалася відчайдушними штурмами. На стінах міста поруч із чоловіками билися жінки і навіть діти.

Коли сили ворога були вже достатньо виснажені «малою війною», Петро I почав готуватися до вирішальної битви. Російські війська побудували на правому

березі Ворскли укріплення табір, де розмістилися піхота й артилерія. У переліску, через який передбачався наступ шведів, вперше у тогочасній практиці замість суцільної оборони було зведено ланцюг окремих земляних редутів.

Наякане звісткою про зосередження російських військ командування шведської армії вирішило наблизити час битви. О 2-й ночі 8 липня ворожі полки рушили у напрямку редутів і пробилися крізь них значно поріділими. І тут їх зустріли артилерійським вогнем головні російські сили. Шведи відступили.

Перед російськими військами з'явився Петро I.

— Воїни! — звернувся він. — Настав час, який вирішить долю Вітчизни. Отже, не повинні ви думати, що б'єтесь за Петра, але за державу... за рід свій, за Вітчизну.

Генеральна баталія почалася о 9 годині ранку. Слідом за рушничими залпами закипіла рукопашна битва. Петро I брав у ній безпосередню участь. Шведи не витримали натиску, відступ швидко перетворився на панічну втечу. В авангарді відступаючих скакав зрадник Мазепа. Разом з російським кіннотою ворога переслідували українські козацькі полки, очолювані народним героєм Семеном Палієм. Оточені біля переправи через Дніпро під Переволочною, шведи склали зброю. У полон потрапили прем'єр-міністр Швеції, головнокомандуючий армією і кілька генералів. Могутність і престиж Швеції, писав Ф. Енгельс, «були підірвані саме внаслідок того, що Карл XII зробив спробу вторгнутися в Росію; цим він погубив Швецію і наочно показав неприступність Росії».

Російський, український і білоруський народи назавжди позбулися загрози поневолення шведськими загарбниками. Мазепі та його нечисленним поплічникам не вдалося підірвати їх незламну дружбу. В рік 325-річчя возз'єднання України з Росією обидва братні народи згадують Полтавську битву як славу віху своєї спільної історії.

О. СИДОРЕНКО,
кандидат історичних наук.